

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sveder, izmši nedelje in praznike tar velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za ostanila plačuje se od štiristopenne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovoliho pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Najnovejši recept.

Razvoj človeštva ne stagnira niti trenutek, in prav v naših časih se vrši v gospodarskem življenju narodov nova revolucija. Provročile so jo gospodarske razmere. Produkcija se je izpremenila, tako produkcija v industriji kakor v kmetijstvu; prometna sredstva so odstranila ovire obsevanja in omogočila svetovno konkurenco; v posamičnih rokah so se čredotčili velikanski kapitali, dočim se na drugi strani pavperizem čedalje bolj razširja; ljudstvo se hitro množi, a pomankanje kruha postaja vse občutnejše, eksistenca postaja čedalje težavnejša. — Te razmere, katere so drugod že dosti občutnejše kakor pri nas, so rodile nove ideje o socialni uredbi človeštva, so rodile socialno demokracijo, s katero se je baviti tudi nam Slovencem, ker je tudi v nas že socialno vprašanje postalo pereče.

Z ozirom na to je pač dobro znamenje, da so se tudi v nas jeli širši krogi baviti s socialnimi vprašanji, saj je eksistenca ne samo posamičnikov, nego tudi celega našega naroda odvisna najprej od njegovega gospodarskega položaja, kajti narod proletarcev nima bodočnosti, a nikakor se ne moremo sprijazniti s tistimi, kateri nam ponujajo svoj najnovejši recept: oklenimo se programa socialne demokracije, češ, ta program je najlepši, je najidealnejši, kar jih je daleč rodil človeški razum.

To je pač res, da je program socialne demokracije lep in idealen, in res je tudi, kar nam govore za socialno demokracijo unemajoči se rodoljubi, da je takovani krščanski socializem piškav oreh, da je krščanski socializem samo sredstvo, s katerim si hoče hirarhija obraniti svojo oblast nad reko maso, ali v zvezi temu ne moremo izrečenim nasvetom pritrditi, naj jih je tudi narekovalo najčistejše rodoljubje. Socialnodemokratski program je blesteč in privlačljiv ali tudi neizvedljiv, kar mora spoznati vsakdo, kdor ga je kritično proučil. Masi seveda ne gre za inteligence, da bi mogla ločiti zrnje od plevla, da bi mogla spoznati, kaj je v programu socialne demokracije zdravega in dobrega in kaj je publega ter neizvedljivega, masa nima jasnega pojma o socialni demokraciji in njenih stremljenjih, ona se oklepa socialne demokracije, ker največ obeta,

toda inteligenca ne sme tako ravnati. Če tudi čuti, da je postal potreben socialnereformatoričen program, vendar ne sme brez kritike akceptirati, kar se jej ponuja kot lepo in idealno.

Prav ti nasveti, naj bi se oklenili socialne demokracije, pričajo najbolje, kako potrebno je, da bi se tudi v nas diskutirala socialno-politična vprašanja, a povsem nepristransko, ne s kakega specifičnega stališča, da se spozna popolna resnica, da doké tudi širši krogi pravi pojem o socialnereformatornem gibanju naše dobe, da spoznajo načela in smotre posamičnih socialnereformatornih strank, in potruditi se hočemo, da zadostimo tudi tej nalogi.

Odlučno pa moramo poudarjati, da je socialni demokratizem po našem, na podlagi vestnega proučavanja dobljenem prepričanju utopijski, in naša dolžnost je, da to tudi javno zastopamo, da si na drugi strani, kot resnično svobodoljubna stranka nikakor ne soglašamo s tistimi, ki bi porabili tudi najslabše sredstvo, samo da socialnim demokratom onemogočijo zastopanje njih idej in ki kar proglašajo, da socialni demokratje niso več del slovenskega naroda, prav po izgledu cesarja Viljama.

Mi razlikujemo natančno mej socialno demokracijo in mej posamičnimi socialisti. Socialna demokracija je filozofično ekonomična doktrina, je zmeta, in mi jo bomo vedno pobijali, ali „z uma svetlim mečem“; posamični socialni demokrat pa je sin slovenskega naroda in naš brat, in mi ga smatramo svojim bratom v zvezi temu, da je socialnodemokratskega mišljenja. V tem oziru se razlikujemo od drugih strank in sodimo, da nam to ne dela sramote.

V Ljubljani, 2. septembra.

Grof Badeni. „Mosk. Vedomosti“ poročajo po dopisu z Duzaja, da se je po izjavi izjavljenu zadnjih poskusov za spravo mej vlado in obstrukcionisti grof Badeni definitivno odločil, obrniti se k desnici. Posledica tega bo delna ministerska kriza, ki se reši s tem, da prevzame Gautchev portfelj prof. dr. Kaizl, portfelj grofa Gleispacha pa dr. Herold. — Te vesti pa so le kombinacijske. Dr. Herold izjavlja sam v čeških listih, da je bil pri Badeniju le informacijskim potom, prof. Kaizl pa baš sedaj boleha.

Poljski socialisti bodo imeli 5. t. m. v Lvovu velik kongres, ki bo trajal pet dni. Razni prvaki bodo imeli referate, o katerih se bo parlamentarno debatovalo in glasovalo. Socialisti pridejo iz Galicije, Šlezije in iz Bukovine. Tudi poljski socialisti se ločijo v narodna in v mejnarodne.

Razmerje mej Poljaki in Rusi postaja vsled liberalne in pravične politike carja Nikolaja II. vedno boljše. Ob priliki carjevega prihoda v Varšavo izražajo poljski in galicijsko-poljski časopisi nado, da bodo ruski Poljaki z opustom sanjarenjem ter z lojalnim in pametnim vedenjem omogočili, da bodo pravni poskusi ruske vlade želi najlepše uspehe. Car sam se za to najbolj trudi; danes in jutri sprejme veliko število deputacij, ki mu povedo svoje težave.

Italija se zida ob svoji vzhodni meji proti Avstriji nekaj velikih trdnjav. Irredentistični poslanec Imbriani je tekom zadnjega zasedanja zbornice ostro napadal vlado, da iz prijateljstva do Avstrije ne skrbi Italija za lastno varnost. Rimski časopisi sedaj poročajo, da je italijanska vlada izpoznala, da so Imbrianijeve tožbe upravičene, ter začne kmalu utrditvijo italijansko-avstrijske meje. Italija se torej boji Avstrije? Čemu je potem trozveza? Ali je ta le še na papirju? Čudno je to avstrijsko-italijansko prijateljstvo!

Balkanska zveza pod turškim vodstvom? Berolinski „Tagblatt“ poroča izjave nekega anonimnega turškega diplomata, ki je baje dejal, da Turčija neče nikdar zapustiti Tesalije, češ, da se zgodi že kmalu kaj, da bo morala imeti Turčija čim več bojnih čet v orožju. Ker je za to Tesalija najpripravnejša, odlašala Turčija kolikor možno dolgo s sklepom miru. Dalje je govoril turški diplomat, sklicujoč se na oficijozni turški list „Saba h“, o pogajanjih glede združitve balkanskih držav. Veliki nepehi Turčije so povod, da se balkanske države čim dlje bolj približujejo turškemu cesarstvu. Tako je zveza z Rumunijo in Bolgarijo že dejstvo. Ostale države pa se vsaj deloma še pridružijo. — Izvajanja turškega diplomata so pač precej neverjetna.

Padec Stojlovega ministerstva prorokuje neki berolinski časopis že za bližnjo bodočnost. Kabinet Stojlova je nepopularen in nejedinstven.

LISTEK.

Nove krize.

Piše Zlogonski.*)

I.

Teoretično dovaja rimska filozofija do uničenja samega sebe. Zemeljsko življenje ne velja več, nego le toliko, kolikor je v rešitev iz večnega pekla; trpi, uničuj se, da se izogneš gorečemu žrebu!

Razume se, da se je misleči duh naravno protivil trdim tem naukom. I mi Slovenci smo imeli duhove, ki so se ustavljali tej xōri mišljenja. Ne religija tuge in nirvane, temveč religija moralnega veselja bila je njih geslo. Bili so to preporoditelji ljudstva in začetniki našega slovstva: Trubar, Bohorič, Dalmatin, Krelj. t. d. Ali ideje njihovega navdušenja so se izgu-

*) Takoj tu bodi pripomnjeno, da se s stališča svojega lista in stranke, kateri pripadamo, ne strinjamo z vsemi nazori g. Zlogonskega, kakor se nismo z vsemi njegovimi idejami v spisu „Na višini našega časa“. Vendar radi objavljamo „Nove krize“, ker podaja gosp. pisatelj nekaj prav originalnih idej ter stavi resnega uvažanja vredno predlog.

Op. ur.

bile pod pritiskom protiformacije. Pač so nastopili slobodomislci, ali vedno so se utapljali v toku deročega klerikalizma; skoro da nimamo več smisla za širje nazore naših velmožev, in proučevati nam je iznova treba svetovno naziranje, kojega so bili in so Vodnik, Prešern, Stritar, Aškerc in dr. ako hočemo zasledovati organsko nit napredka v Slovincih.

Res je, da se s filozofom kot takim ne moremo ponašati nobenim. Ali z ozirom na navedene slovstvenike in na znanstvene veljake, kakor so bili Vega, Miklošič, Erjavec, Klemenčič in dr. smelo trdimo, da so Slovenci po svojih močeh pripomagali k zgradbi današnje znanosti, torej tudi filozofije.

Ker smo mal narodič, razumno je, da si ne moremo zadoščati v svojem jeziku. Ker so zapadni narodi na višji stopinji intelektualne omike, nego Slovani, in ker je naša politična konstelacija že tako nesrečna, prisiljeni smo, svojega vsosvršenja iskati v Germanih in Romanih. Mogoče, da nam to v obče niti ne škodi. Izvestno mešanje je za napredek celo jako koristno, kakor to posebno naglašajo znani italijanski essayist G. Ferrero v „Europa

giovane“. Slovenci smo nekako s Čehi vred posejvalci mej zapadno in slovansko kulturo, ker imamo od prve duh, od druge pa kri in temperament.

Nevernost je pa pri nas, da bi se neharmonično zazvijali. Celo v Čehih, kateri so samostojnejši od nas, je takšna bojazen opravičena. Sloviti njih filozof, prof. Masaryk, vedno ter vedno svari svoje rojake pred slepim eklekticizmom, kateri od tujcev jemlje brez kritike vse, kar mu pride pod roke. Tako se je i nam čuvati tujega liberalizma, ki se nam je neorganično vsiljeval. Ni tajiti, da bi ne bil imel liberalizem in materijalizem svojega pomena za napredek, ali oba sta bila le nezrel prehod v znanstveni socializem in v znanstveno filozofijo.

Naravno je, da v tem resnem teženju organskega razvoja nismo in ne moremo biti vsi jednaki misli, ker smo preveč diferencovani. Toda bomo tolerantni mej seboj! Spoštujemo pošteno mnenje bližnjika, izkušajmo razumeti resnico, da je vsakdo produkt svojih razmer, v kojih je rojen in vzgojen, in če vse razumemo, tudi vse odpuščamo.

(Dalje prih.)

Finančni minister G e š o v odloži svoj portfelj, ker je postal milijonar, njegov naslednik bo baje S e - r a f i n o, justični minister Teodorov pa se umakne odločnemu Moskovu. Da je ministerstvo vsled Stojlove afere res za dolgo nemožno, je istina.

Grška vlada je sklenila, da odpusti 8000 vojakov iz orožja. Iz tega sklepajo, da je mirovni sklep že — blizu. Iz govora R. Iliosevega v zbornici pa izvajajo, da se Grčija uda zahtevi veselil ter prizna kontrolo nad svojimi financami.

Dopisi.

Z Dolenjskega, 31. avgusta. Zakaj tako! Klerikalni naši časnikarji me hudo sovražijo. Kakor pravijo, to le zaradi tega, ker sem celo neumen človek, ki sploh ničesar ne vem in imam zraven te neumnosti še vse grde lastnosti. Le zaradi tega me za časa volitev v krščanem in za duhovnika posvečenem „Slovenca“ in, kakor mi drugi pravijo, tudi v Kalanovem „Demoljubu“ na dolgo in široko obdelavajo in to že tedaj, ko še nisem ne koraka storil v agitaciji; mej volitvami in po istih nekaj mesecev pa kalim mirno spanje vseh teh mož. In če časnikarim, kaka gozja je to po filijtonih „Slovenca“! Pretekla tedna so me kar le v 15 dolzih filijtonih raztlesali. Moram imeti jako interesantno telo! Spozbijose ti anatomiji celo tako daleč, da to malo, kar iz mojega gospodarstva revnejšim v dobro pride, z gnojnico polijejo. Seveda tudi meni očitajo, da je Luka Jeran zame skrbel, pa da vkljub temu nisem hotel klerikalec postati. Vsak grizljaj, ki ga kak duhovnik posvetnemu človeku v mladosti da, mu te blage duše očitajo. Res, ta prikazen v naši klerikalni žurnalistiki gotovo ni lepa, ker kaže, da gojenci našega ljubljanskega semenišča, naše duhovne „visoke“ šole v Ljubljani, nič ne dobivajo one olike, ki jo ima navadni posvetni zdajšnji človek, da surovi, neotesani kakor vanjo, tudi iz te visoke šole prihajajo, ter da jih tudi starejši župniki zunaj na deželi nič ne oblažijo, da se tam, če mogoče, še bolj posurove. Ne poznam tako zarobljenega posvetnega človeka, ki bi očital komu dano mu dobroto, najmanj pa, če je mlademu revežu kdaj jesti dal. Tudi marsikateri duhovnik je dobil kaj v korist od posvetnih ljudi, ali teh slednjih sramoval bi se vsak do dna duše, da bi kaj takega očital. V našem posvetnem življenju razširamo kaj takega mej klerikalnosti. — Take prikazni niso lepe, kažejo nam, da mora ljudstvo, mej kojim se upa tako bitje na dan, biti še hudo neomikano. Ali je tako na Kranjskem, ne bom razmotrival; pa taki prijavi vendar le nekaj učijo. Priznati moramo, da je še treba dosti šole, omike na Kranjskem, kjer so njegovi duhovniki tako surovega srca. V takih prilikah se najbolje vidi, kako kulturo duha in srca imajo isti duhovniki, ki časnikarijo in isti, ki dotično berejo in slastjo požirajo. V navedenih replikah „Slovenčevih“ sodelavcev proti meni ni ne malo, ne kaj stvarnega. Odkod bi tudi jemali! Olgovarjati v enakem slogu tedaj ni dostojno, če bi že zajemal iz kakih klicke; človek bi se degradiral sam in škoda bi bilo časa, zasledovati privatno življenje kakoga kapelana, če je le „Slovenčev“ sodelavec in se višje ne poprje; reklo bi se potem lahko: „welcher Recht hat, wiss ich nicht; doch es will mich schier bedürken, dass der Rabbi und der Mönch, dass sie alle Beide stinken.“ Dobro delo pa vsekakor storimo, da te naše klerikalce spravimo do tje, da se v svoji nagoti pokažejo, in imam za to delo že dle časa drugo taktiko. Kranjska je blizu tako pobežav, kakor Španjska. Na Španjskem se ljudje kratkočasijo tudi z boji z biki. Zakaj bi ne imeli tudi na Kranjskem takega veselja? Imamo tudi več bikov tirolske pasme v deželi. Povem Vam, ki „Slovenca“ ne berete, šlo je, famosno se je obnesla ta taktika. Spisem kak dopis, in komaj so prve stavke moji tirolci videli, že so jim repi po koncu — in bajd z glavami v planki! V novjšem času so ti trpinčeni tirolci celo našli, da moram biti židovskega rodu. Torej: „nach dem Juden sprach auf's neue der katholische Bekehrer; — wieder schinft er, jedes Wort ist ein Nachtopf und kein leerer.“ — V tako divjost sem jih spravil s to taktiko, da se že penjo. Grozijo mi, da me hočejo končati, če jih bom še dražil, ali kakor oni pravijo: hujskal. Strašno neumnega me imajo, kakor sem gori že povedal, ali sedli so le na moje limanice. In mej temi je še kak doktor bogoslovja, ali ali vsaj rimske fikcije; kako nespametni morajo šele drugi biti! Ali dolgo je trajalo, predno so to uvideli, da imama zraven svojega privatnega posla, časnikarjevega in agitacije ob volitvah, še to španjsko igradico. Bom še nadaljeval, gradiva mi je veliko na razpolaganje; ga ni v nobeni klerikalni stranki v Avstriji toliko, kakor v naši. Ali bo zopet ropotalo po plačkah v cirkusu; vsa naša ecclesia militans se bo postavila na menzuro. Torej na avidenje!

Dolenjski dopisnik.

Novi pojavi na polju gospodarstvene zgodovine.

(Piše Vladimir Levec.)

Nekaj let sem se gospodarstvena zgodovina, katero so znanstveniki prej skoro popolnoma zane-

marjali, goji vedno bolj in bolj, to pa gotovo z vso pravico. Nove ideje se niso rodile v vojskah in bitkah, ne v glavah cesarjev, kraljev in njihovih diplomatov, ne v posvetovanih ministerskih kabinetov, nego na socialnem polju so se vršile veliki prevrati človeštva. Prvo vprašanje zgodovine je prav za prav jako trivialno: kako se je človek preživel, kako si je svojo hrano pridobival in šele; če vemo odgovor na to, in če vemo, kako je človek gospodaril, kakšne so bile njegove materialne razmere, potem bomo do cela razumeli razvoj človeštva. Primum vivere, tunc philosophari, to mora biti motto tudi za preiskujočega zgodovinarja. Kako se je n. pr. rodila francoska revolucija? Mari zaradi Voltairjevih, Rousseaujevih, Montesquiesjevih spisov, in kot posledica idej, ki so jih ti razpravljali? Ne, stokrat ne, nego ker so Francozi bili — sit venia verbo — lačni, ker so hoteli kruha! To je jeden sam primer za tisoče, ki bi jih lahko nabrali.

S stališča gospodarstva ali socialne zgodovine se vidi in razumeva občna svetovna zgodovina popolnoma drugače in brez dvojbe pravilnejše, nego z dozdaj veljavnega individualističnega stališča, ki je tako nizko in s katerega je razgled tako omejen, da se v svetovni zgodovini ne vidi drugega, kakor same vojske in bitke. Žalibog se na naših šolah še vedno tako predava; ubogi dijak gimnazijec ima polno glavo števil, ve za vse bitke vseh stoletij, a če bi ga kdo vprašal po socialnem vzroku te ali one vojske, te ali one revolucije, ko bi od njega zahteval pojasnila o kateremkoli vprašanju kulturne zgodovine, — odgovora ne dobi.

Ali se to pravi razumeti zgodovinski razvoj človeštva?

Popolnoma upravičeno je torej ono gibanje v prid socialističnega naziranja zgodovine mej znanstveniki, ki traja že nekaj let in ki je gospodarstveni zgodovini pridobilo toliko novih prijateljev. Da je prišlo seveda do hudih konfliktov s staro šolo, to je umevno; toda o tem, zlasti o novih Lamprechtovih teorijah, kako se piši zgodovina, morda drug pot! Danes pa sem namenjen, slovaškemu občinstvu podati kratek pregled novejših pojavov na polju gospodarstvene zgodovine. Čas je, da se tudi mej našo inteligencijo, zlasti mej duhovščino in učiteljstvom, vzbudi kolikor toliko zanimanja za to stvar.

I.

Slovanski plug.

Omenjuje v „Zeitschrift für Social und Wirtschaftsgeschichte“ (V. zv., str. 1 in nastl.) Jul. Lippertovo novo knjigo o starejši češki gospodarstveni zgodovini, je dr. J. Peisker, kateremu se imamo zahvaliti že za več zanimivih gospodarstvenozgodovinskih razprav (oriobčenih v češkem „Aha-naeum“ in v „Politiki“), pobijal neko Lippertovo podmeno, in da bi jo ovrgel, obširno razpravljal o slovanskem plugu. J-li plug slovanska ali nemška iznajdba? Koliko duhov je že razburilo to vprašanje, filologi, zgodovinarji i. dr. so se z njim ukvarjali, mnogo se je pisalo pro in contra, a zdaj je ta preporna točka izginila s sveta — plug je slovanski! Da so si Slovani šele od Nemcev izposodili plug, to je — bajka, ki je, kakor bomo videli, nastala po jako zanimivem potu.

Nemški plug, kakršen je sedaj v navali mej nemškimi kmeti, popisujejo tako: Nemški plug reže s črtloma vzpik v zemljo in tako globoko, kakor teži lemeževa ost, napravi s ploščatim in na desno obrnjenim, širokim lemežem pravokotno z zatezo črtalo široko, vodoravno zarezo v podtalju (Uaterboden) in porine z oplazom, na katerem počiva lemež, in z veliko, samo na desni strani se nahajajočo desko odkrhamo zemljo postrani tako visoko, da pade na desno.

Tak sestavljen in komplikovan plug je mogoče rabiti samo na njivi, ki je velikega kamenja, korenin itd. prosta, kajti sicer se črtalo in lemež pri vsaki taki oviri razdrobita kakor steklo. Že to je dokaz, da ta germanski plug ni prvotni plug, zakaj na germanem severu še dolgo časa v zgodovinski dobi ni bilo tako očiščenih njiv. Ako si od „nemškega“ pluga v mislih odstranimo lemež, desko in črtalo, dobimo plugov skelet, ki je že sam ob sebi popolno poljsko orodje. To primitivno poljsko orodje pa je razširjeno tako daleč na vzhod, da je nemogoče, iskati mu domovino ravno mej Nemci ob gorenji Donavi.

Tudi beseda plug je občeslovanska, mej tem, ko ni občegermanska. Že začetne črke besede (pf v besedi: Pflug) po J. Grimmu vzbujajo sum, da beseda ni doma mej Nemci in sedaj proti slaviciteti besede ni mogoče ničesar več ugovarjati. Toda beseda sama še ni popolen dokaz. Dokaze moramo iskati drugod, in dobimo jih v starih slikah raznih plugov, in — to se tiče posebno Česke — tudi še v sedanjem praktičnem življenju.

Skoro vsa narodna poljska orodja slovanskega kmeta imajo nemškemu plugu nasproti to svojstvo, da delo na orodju ni razdeljeno. Tu nimamo črtala in nimamo lemeža, nego samo jeden črtalni lemež (Sechshaar), ki sam zemljo reže, vzdigne in prevrže. Iz tega je takoj razvidna lega njegova: ta črtalni lemež ne sme biti navpičen, kakor črtalo, ne vodoraven, kakor nemški lemež, ampak nagneva za 30—45°, in mora biti pritrjen zgoraj na gredlju, torej zelo na dolgo nasajen. Mej tam, ko leže pri nemškem plugu delujoči deli, črtalo, lemež

in deska, drug za drugim, leže pri slovanskem orodju bolj drug nad drugim.

Že iz tega se vidi, da je slovanski plug primitivnejši, starejši, nemški popolnejši, torej tudi mlajši.

Podrobnosti o teh slovanskih poljskih orodjih tu ne morem podajati, ker svojemu referatu ne morem pridejati slik, ki bi bile na vsak način potrebne. Jako veliko takih slik pa je priložil dr. Peisker svoji razpravi in zato zavračam nanjo. Kratko malo, češki kronist Hájek nam prinaša sliko češko-slovanskega, od nemškega popolnoma različnega pluga: Zgoraj zakrivljeni in s podporami razkrojeni ročici stekata se pod gredeljem, ki je vtakjen skozi levo ročico, v široko in kratko podlogo, na kateri je nasajen jednorezen lemež, ki ima pred sabo črtalo, koje je zopet pri gredelju razcepjen. Deska je samo rudimentarno označena. Ta plug je pravi plug, saj ima črtalo, lemež in desko!

Kje pa je njegova domovina? Na severu, jugu in zahodu Evrope se ne nahaja, njegov dom je torej iskati na vzhodu, in res ga nahajamo še zdaj v gubernementu Kazan in v Ukrajini.

Kako pa je nastala in sploh mogla nastati bajka, da je nemški plug prvotnejši in da so ga Slovani dobili šele od svojih sosedov na zahodu? L. 1819. je v „Correspondenzblatt der schlesischen Gesellschaft“ izšla iz Richtigfenovega peresa neka razprava, kjer je prvič postavljena ta hipoteza. Fr. C. H. Kruse pa je l. 1822. v svojem „Archiv für alte Geographie und Alterthümer“ to raztrbil kot golo resnico, in nanj so pozneje pri-sezali J. Grimm, čegar avtoriteta je posebno pomogla, da je ona bajka postala dogma, pl. Rau, Braungart i. dr. Dra. Peiskerja pa gre zasluga, da je to neopravičeno domnvanje menda za večne čase spravil s sveta!

(Konec prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 2. septembra.

— (Najnovejša laži „Slov. dihurja.“) Zadnja številka tistega revnega lističa, kateri živi ob samem obrekovanju, nas je resnično razveselila. „Slov. dihur“ napada zopet g. dr. Tavčarja. To je ob sebi umevno. Koblar pač ne more preboleti, da ni dobil ni državnozbornskega mandata, niti kanonikata! Ker se pa minole dni ni prav nič zgodilo, kar bi bilo dalo povoda novim napadom na g. dr. Tavčarja, si je lepa družba, ki se skriva za imenom „konsorcij“, nekaj — izmislila. Podel značaj si je seveda izmislil nekaj prav podlega, namreč, da je g. dr. Tavčar v zasebni družbi rekel, da bi bil rajši dal 500 gl., ko da je šel v Celje, iaveč tasih lažij. In ker je Koblar velik poštenjak, ni navedel pričin ni povedal imen dotičnikov, katerim je gosp. dr. Tavčar to rekel, ampak se je predrznil pozvati g. dr. Tavčarja, naj „Slov. dihurja“ odgovori. To je vendar malo preveč! Tako daleč pa še dolgo nismo, da bi že kak Koblar smel koga klicati na odgovor. Menda se patronom „Slov. dihurja“ že meša, ker si domišljajo, da se bo g. dr. Tavčar tako poržal, da bo dajal odgovor na to, kar bodo oni pisali v svojem umazanem lističu! To je res za smeh! Kar je „Slov. dihur“ pisal, je od konca do kraja izmišljeno, je infamna laž, kakoršne so pač sposobni samo patroni tega lista. Kobi ti ljudje imeli kaj dostojnosti v sebi, pozvali bi jih, naj navedejo imena dotičnikov, katerim je g. dr. Tavčar to rekel, kar se mu očita; ali ker vemo, da bi tak apel ne imel uspeha, zato tega ne storimo, trdno prepričani, da „Slov. dihurja“, temu notoričnemu lažnjavcu in obrekovalcu, itak nihče ne verjame.

— (Osebna vest.) Zapovedniku ljubljanske divizije, generalu Jos. Höcksmannu, je cesar podelil plemstvo s predikatom Hochsann.

— (Cerkven tat prijet) V noči od 7. na 8. julija t. l. in v noči od 21. na 22. t. l. utihotapil se je bil neznan tat v frančiškansko cerkev, in je obkrat ulomil v pušico in jedenkrat odnesel okoli 10 gld., drugokrat pa okoli 6 gld. drobiža. Vzel je bil tudi srebrno luočo iz monštrance, prilapil hostijo na steklo monštrance in je poskušal tudi monštranco zdrobiti. Danes ponoči utihotapil se je spet tat v isto cerkev in je ulomil v skrinjico in vzel 2 gld. 80 kr. drobiža. Ko je danes jutraj ob 4. uri prišel cerkovnik v cerkev, slišal je v cerkvi ropot, in ker se je madejal, da je tat v cerkvi, zaprl je vrata in je to takoj naznanil na Marijinem trgu službojočemu stražniku Ivanu Ažmanu, kateri je poklical še štiri druge stražnike in je z njimi vred šel v cerkev, kjer so po natučnem preiskovanju našli tatar skritega za sponvednico. Pri tatu se je dobilo razun denarja 2 gld. 72 kr. še železno orodje, ki je nalašč pripravljeno za ulome, močno debelo dleto in dolg, prav močan žebel. Tat je Matija Hanošek, 28 let star, bolniški strežaj in bivši premogar v Trbovljah, rojen v Loki pri Zidanem mostu in pristojen v Sevnico. Hanošek je priznal, da je on tudi tat-

vine v noči od 7. na 8. in od 21. na 22. julija t. l. izvršil v frančiškanski cerkvi, in da je lunno prodal nekemu zlatarju za 10 kr. Brez dvoma je, da je Matija Hanošek jako nevaren tat in da ni samo v Ljubljani kradel, marveč da ima tudi druge cerkvene tatvine na Kranjskem in na Spodnjem Štajerskem na vesti. Ravno v onem okraju, kjer je Hanošek doma, so se pred kratkim časom po cerkvah izvišle tatvine, katerih bude on vsakakor sumniv. Pri tatvinah v Ljubljani dal se je vsakokrat v cerkev zapreti, kjer se je vlegel pod klopi in spal. Šele proti jutru je šel „na delo“ in potem, ko je cerkvenik odprl cerkev in so ljudje prihajali v cerkev, je pobegnil. Očedja, pravi, da ni nesel meboj, marveč je je skril pod votli prostor pod klopi. Po vsaki tatvini šel je baje na Hrvaško, kar pa nikakor ni verjetno. Matija Hanošek je 1-62 m visok, močnejšega obraza, močan, plavalas in svetlosivih oči in močne postave. Na desni nogi nogi ima veliko brazgotino, ki jo je dobil v pregovorniku, ko ga je voz podrli. Na levih podlehth ima vtetovirano srce z dvema povprek ležečima kladivoma in s črkama H. M. na desnih podlehthih pa ima vtetovirane besede „Glück auf“. Matija Hanošek se je izročil tukajšnjemu c. kr. deželnemu sodišču.

— (Glas iz občinstva.) Piše se nam: Ker se je zdaj že dva meseca zaporedoma zgodilo, da so morale stranke pri tukajšnjem c. kr. plačilnem uradu po dve uri čakati, predno so prejele izplačilo, se slavna c. kr. finančna uprava ljudožno prosi, da bi vsaj prve dni vsakega meseca nastavila več plačujočih uradnikov, da bi ne bilo več čuti pri tožbi radi zamude časa in prepočasnega izplačevanja.

— (Več luči!) Na Sv. Petra cesti, tam kjer je ulica najozja, in kjer so napravili ob M. y. rjavi biši globok hodnik, ne gori ves teden nobena svetilka. Ker so položene ondi neke deske, v katerih tiče žebliji, in ker ljudstvo, zlasti pa od drugod došli gosti, ne poznajo še tistega nelepega hodnika, je velika nevarnost, da se potolče ob deskah ter pade preko železne ograje. Prosimo torej več luči!

— (Tujci v Ljubljani.) Tekom meseca avgusta prenočevalo je v tukajšnjih hotelih in gostilniških prenočiščih 2677 tujcev, torej za 478 več nego v istem mesecu lanskega leta. Največ tujcev bilo je „pri Slonu“ (858) in „pri Maliču“ (596).

— (Izpred porotnega sodišča.) Predvčerajšnjim se je vršila pri tukajšnjem porotnem sodišču obravnava proti 20 let staremu trgovskemu pomočniku Ivanu Komidarju zaradi hudodelstva tatvine. Posestnik Ivan Srpan v Nadlesku je šel dne 27. aprila letos okoli enajstih dopoldne z doma, zaklenil svojo hišo ter skril ključ. Ko se je okoli štirih popoldne vrnil, zapazil je, da je za časa njegove odsotnosti, ko ni bilo nikogar doma, vlomil tat v hišo ter mu iz zaklenjene škrinje ukradel 450 gld. Sum obrnil se je takoj na Ivana Komidarja, ki je bil že čez pol leta brez službe doma pri svojih stariših. Komidar, ki je bil prej vedno v velikih denarnih zadregah, je začel tačas izdajati denar in sicer srebrnjake, kakoršni so bili ukradeni Srpanu. Obtoženeč sicer taji dejanje, a priča Anton M'akar potrdi, da je videl Komidarja, ko je šel okoli dveh popoldne po lestvi na Srpanov hlev in prišel čez nekaj časa zopet iz hleva. Dognano pa je, da je tat na hlevu odtrgal podstrešne deske ter tako prišel v hišno podstrešje in od tod v Srpanovo stanovanje. Tudi so orožniki našli pri Komidarjevih dleto, s katerim se je po izreku izvedencev odpirala Srpanova škrinja. Porotniki so potrdili vprašanje glede Komidarjeve krivde, in sodišče ga je obsodilo na pet let težke ječe. — Za včerajšnji dan določena prva obravnava proti odgovornemu uredniku „Slovenca“ g. Iv. Rakovcu zaradi dopisa iz Plavne, v 47. številki omenjenega lista, vsled katerega se je tamošnji nadučitelj gosp. I. Benedek čutil žaljenega, je odpadla, ker gosp. Rakovec v včerajšnji številki „Slovenca“ preklical vse trditve navedenega dopisa, dal zadoščenje ter plačal vse troške. — Pri drugi obravnavi bil je obtožen 15 let stari pastir Ivan Koren iz Z-lš v logaškem okraju zaradi hudodelstva ropa, prestopka, tatvine in zaradi potepanja. Do konca junija služil je Koren za pastirja pri posestniku Modicu v Ivajnem selu. Gospodar ga je odsvolil, ker ni bil zadovoljen z njim. Potem potepal se je obtoženec skoraj mesec dni po logaškem okraju brez opravka in dela. V noči od 11 na 12. julija vlomil je Koren v zaklenjeno bajto Ivana Poženela v Ivanjem selu ter ukradel žepno uro, hleb kruha in 15 kr. denarja. Nekega dopoldne koncem julija pa je našel obtoženeč na samotnem kraju na desetletno deklico Ivano Matičič, ki je nesla par metrov platna in v robcu zavitih 10 kr. Koren istrga ji siloma platno in denar in ko začne deklica jokati, zagrozi ji, „da jo bo ubil, če ne bo tiho“. Obtoženeč priznava vsa dejanja, katerih ga dolži obtožba. Porotniki potrdili so soglasno vprašanje glede krivde obtoženca, in sodišče obsodilo ga je na tri leta težke ječe, poostrene z jednim postom mesečno.

— (Za Iv. Tomšičevo slavnost.) ki se bo vršila dne 8. septembra t. l. na Vinici, določil se je sledeči vspeled: 1. Ob 10. uri sv. maša v proslavo odkritja. Pri maši poje Belokr. učiteljsko Belarjevo „Večni oče visokosti“. 2. D. Jenko: „Moj život“, pojo isti pevci. 3. Slavnostni govor (govori

učitelj E. Gangl). 4. Po odkritju: Cesaraka pesem, svira črnomaljska mestna godba. 5. Položi se venec na grob očeta Iv. Tomšiča, ki je bil tudi slovenski učitelj in pisatelj. 6. Banket v prostorih P. Maliča, pri katerem bude svirala gori omenjena godba. Udeleženci banketa blagovolijo naj se pismeno oglasiti pri g. Lovšinu, nadučitelju na Vinici. — P. n. gg. tovariše in tovarišice, kakor tudi razne čestilke, znaoce, prijatelje, učence i. t. d. zaslužnega šolnika in mladino ljuba vabi najljubše k prisostvovanju — odbor.

— (Uradni dnevi v Boh. Bistrici) Pravosodno ministerstvo je dovolilo, da se bodo v prihodnje prirejali sodni uradni dnevi v Boh. Bistrici. To je za Bohinj važna pridobitev in Bohinjci si bodo prihranili lepe svote, ker jim ne bo treba več hoditi v Radovljico. Taki uradni dnevi bodo posebne važnosti, ko stopi v veljavo novi civilnopravdni red, in želeli bi bilo, da se zanje oglašé tudi druge občine, saj si ljudje na ta način prihranijo mnogo potov in stroškov.

— (Iz Bohinjske Bistrice) smo prejeli naslednje pisanje: „Po § 19. tiskovnega zakona zahteva podpisani glede na notico v „Sl. Narodu“ št. 196 z dne 28. avgusta l. l. nastopni popravek: Res je, da je podpisani dne 23. avgusta popoldne zapustil faro za štiri dni, toda on je pač dobro vedel, da so farani v dušnem oziru prav dobro prekrbljeni. Kajti bival je na Boh. Bistrici poleg takrat — pri odhodu župnikovem — popolno zdravega g. kapelana na počitnicah, toraj ne slučajno, tukajšnji domačin, g. semeniški duhovnik Janez Smukavec, ter bil pripravljen na vsak slučaj. Le dne 27. avgusta zapustil je omenjeni gospod Bistrico za jeden dan, misleč, da je g. kapelan še vedno zdrav, ker je cel poprejšni dan še hodil na okoli. Kar se pa tiče za davico umrle deklice, je postavno prepovedano za tako boleznijo umrlo s spremstvom nesti v mrtvašnico — vendar je bila pokopana z dvema duhovnikoma. Na Boh. Bistrici dne 1. septembra 1897. S. Ažman, župnik. — Gosp. župnik Ažman priznava v tem popravku sam, da je bila njegova fara jeden dan brez duhovnika — potrjuje torej sam to, kar bi rad s § 19 popravil!“

— (Na Dobravi pri Kropi) bo dne 5. t. m. v gostilni pri „Valentinu“ v korist po toči poško dovanim Dolenjem veselica. Na vzporedu je petje, igra „Bob iz Kranja“ in prosta zabava. Vstopnina 10 kr. Preplačila in darila se hvaležno vzprejemajo. Začetek točno ob 4. uri popoldne.

— („Zagorski Sokol“) priredi ob ugodnem vremenu v nedeljo dne 5. septembra t. l. izlet z godbo na Trojane. Odhod iz Zagorja ob 7. uri zjutraj Sokol koraka do Podkrajca, tam posede na vovove in se pelje do podklanca. Od tam zopet peš po stezi v Sv. Gotard, kjer se udeleži maše. Po duhovnem opraviilu odkoraka „Sokol“ na Trojane k g. Konška k obedu. Popoldne ob 1/2. uri se prično proste vaje, telovadba na drogu in ljudska veselica. Iz prijaznosti bude tudi sodelovalo pevsko društvo „Zarja“ iz Lukovice. Členjeni rodoljubi k ajjski in štajerski, pohitite v nedeljo na Trojane, kjer preživimo v navdušenju za našo stvar, lep dan! V slučaju slakega vremena preloži se izlet na 8. t. m.

— (Požari) so pri nas že na dnevnem redu. V noči od 29. do 30. t. m. ob 1 uri ponoči je zapalila zla roka posestniku Matu Kobetiču iz Drezniška uro od Vinice skedenj. Pogorela sta skedenj in hram, in le nočni straži, katere so sedaj v naši občini upeljane je zahvaliti, da je ljudstvo hipoma bilo alarmirano, ter neumorno se s požarom borilo. Skedenj in hram nista bila zavarovana. To je v teku jednega leta že skoro peti požar v naši občini.

— (Hrvatsko narodno gledališče v Zagrebu) je otvorilo včeraj novo sezono z izvorno zgodovinsko dramo, kateri je naslov „K ne ginja Dora“. Spisal je dramo sin najslavnejšega hrvatskega romanopisca, Avgusta Šenoa: dr. Milan Senoa.

* (Kanonik dr. Klemens Borový) V pone deljek je umrl velengleden češki narodajak dr. Borový. Kot vseučiliški profesor in dekani si je stekel največje zasluge za ustanovitev češkega vseučilišča. Bil je tudi literarno delaven ter je znatno podpiral narodna društva.

* (Princesinja kot modistinja.) Princesinja Elvira Bourboncka je lani pobegnila z oženjenim slikarjem Felchijem v Ameriko. Pribežala sta najprej v Newyork, kjer sta si hotela kupiti vilo. Toda v hotelu, kjer sta stanovala, jima je ukradel nekdo skoraj vso blagajnico, da sta ostala do malega brez novcev. Slikar se bavi sedaj s poslikovanjem salona nekega krasnega hotela; princesinja Elvira pa je nastavljena v modni prodajalnici M. Robinsona v Washingtonu. Oba si služita s tem lepe novce.

Brzjavke.

Dunaj 2. septembra. O današnji seji parlamentarne komisije, katera je trajala od 1/2. ure popoldne je bil razglašen naslednji komuniké: Izvrševalni odbor parlamentarne večine vzel je na znanje pododsekovo poročilo o vladnih izjavah in je pododsek pooblastil, naj se o najvažnejših postulatih večini pripadajočih strank dogovori z vlado. — Namen današnje

seje je bil, dati pododseku določne direktive za nadalnje postopanje. Na seji se je izkazalo popolno soglasje vseh večini pripadajočih strank glede zahteve, da mora ministerstvo biti ministerstvo desnice. Poročilo tukajšnjih listov, da delajo nemški klerikalci težave, je povsem neosnovano in iz trte izvito.

Dunaj 2. septembra. Razen načelnikov desnici pripadajočih klubov, viteza Jaworskega, barona Dipaulija, grofa Palfyja, grofa Falkenhayna, Lupula in dra. Susteršiča, udeležil se je popoldanske konference z ministerskim predsednikom tudi grof Dzeduszycki. Konferenca je imela popoln uspeh, s katerim je zadovoljna tako desnica, kakor vlada. Danes dopoldne ob 10. uri se je zopet sešla parlamentarna komisija desnice na sejo, v kateri je Jaworski zaupno poročal o dogovorih z vlado. Danes popoldne se pododsek parlamentarne komisije zopet snide z ministerskim predsednikom na posvetovanje. Sodi se, da bodo s tem dogovori končani in se potem člani parlamentarne komisije razidejo ter se zbero zopet jeden teden pred sestankom drž. zbora.

Dunaj 2. septembra. Današnje seje parlamentarne komisije udeležili so se tudi dr. Laginja, Abrahamowicz in dr. Začek.

Dunaj 2. septembra. Državni zbor se snide v času od 20. do 30. septembra.

Dunaj 2. septembra. Mladočeška stranka je določila predsednika kluba mladočeških drž. poslancev, dr. Stranskega svojim zastopnikom za vseslovenski shod.

Dunaj 2. septembra. Vlada je odredila, da je na vseh uradnih poslopih na Češkem napraviti dvojezične napise, nemško-češke v nemških krajih, češko-nemške v čeških.

Pariz 2. septembra. Župana mesteca Tourons so anarhisti z bodali umorili.

Narodno-gospodarske stvari.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. (Dalje.) VII. Zbornični svetnik Franc Omerša poroče v imenu odseka, da je c. kr. okr. glavarstvo v Radovljici poslalo v poročilo prošnjo Ivana Legata v Lescah za dovoljenje v napravo javne tehtnice. Zakon z dne 19. junija 1866, drž. zak. št. 85, določa, da dovolitev za napravo javne tehtnice podeljuje obrtno oblastvo. Osobe, katere oskrbujejo tehtnice, potrebujejo potrditve obrtnega oblastva in morajo pri trgovinskem sodišču ali za to delegiranim okrajnem sodišču prisedi, da bodo kar najbolj mogoče skrbno in pravilno izpolnjevale z njih posloma spojene dolžnosti, tako kar najbolj natančno in vestno tehtanje, potrjevanje izkazov, kakor tudi natančno knjigovodstvo. Pri dovolitvi novih javnih tehtnic se je ozirati na krajevne razmere in je zašlšati trgovinsko zbornico. V prvi vrsti ima pravico napraviti tehtnico občina, ko bi je pa ta ne napravila, ali ko bi občinska ne zadoščala, smejo prositi zasebniki za dovolitev take naprave, ako so zaupanja vredni. Po § 12 omenjenega zakona pa ne zadošča, da je oseba le zaupanja vredna, temveč mora biti tudi za ta posel sposobna. Ukaz ministerstva za trgovino, izdan dogovorao z ministerstvom notranjih rečij z dne 12. oktobra 1876, drž. zak. št. 126, pa določa, da se sposobnost izkazuje s preskušajo, opravljeno pri kakem c. kr. meroizkusnem nadzorniku o zadostnem znanji merskih in vtežnih sistemov in pa propisom primernega orodja za tehtanje in merjenje in o dovoljni ročnosti ali spretnosti v dejanskem opraviilu tehtanja in merjenja. Občinski zastop v Lescah potrjuje z dopisom z dne 3. marca 1897, št. 136, da dovoljuje Ivanu Legatu postaviti javno tehtnico, in da je prosilec dokazal sposobnost za ta posel. Vsled tega preostalo vprašanje, ali lokalne razmere dopuščajo napravo javne tehtnice. Ker občina sama ne bo napravila javne tehtnice, je odsek tega mnenja, da je javna tehtnica zelo potrebna in bi lahko celo dve obstajali. V Lescah je jako velika železniška postaja, kakor prihaja blago iz občin: Biecznica, Bohinjska Bistrica, Zgornje Gorje, Lencovo, Srednja vas, Radovljica, Bled, Begunje. Predtrg, Lesce in iz jednega dela občine Mošnje. V Lescah je 43 trgovcev in obrtnikov. Pride pa za prebivalce teh krajev tudi mnogo blaga razne vrste na postajo Lesce Bled. Smelo se tedaj trdi, da ljudstvo zelo potrebuje javne tehtnice. Legatova tehtnica bi bila nasproti kolodvoru in bi jo najlažje rabili vsi udeleženci na štetih občin, izvzemši te iz Bohinja in Bleda, katerim bi bila bolj prikladna tehtnica drugega prostelja, kateri bi jo imel na koci vasi pri vhodu v dovozno cesto h kolodvoru. Ker je tedaj potreba javne tehtnice dokazana, zato nasvetoje odsek: Slavna zbornica naj podpira prošajo. — Predlog se vzprejme. (Dalje prih.)

Zahvala.

Visoki dež. zbor kranjski je v seji dne 3. marca 1897 dovolil podpornemu društvu „Národna Šola“ za tekoče leto 200 gld. podpore, za koji velikodušni dar se podpisanec v imenu odbora najtopleje zahvaljuje ter kliče: Bog povrni!

Za odbor „Národne Šole“:
Josip Cepuder, t. č. tajnik.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Marije Debevc posestvo v Brezji, cenjeno 665 gld., dne 4. septembra in 4. oktobra v Cirknici.

Franceta Trojarja zemljišče v Strahomeru, cenjeno 1020 gld. in 30 gld. in Josipa Potokarja zemljišče v Cikavi, cenjeno 500 gld., oba 4. septembra in 4. oktobra v Ljubljani.

Marije Dermastija posestvo v Zadvoru, cenjeno 6860 gld., dne 4. septembra in 9. oktobra v Ljubljani.

Loterijske srečke 28. avgusta.

V Pragi: 89, 46, 80, 35, 49.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m.

Augst	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm. v 24 urah
1.	9. zvečer	737.2	20.0	brezvetr.	jasno	
2.	7. jutraj	737.1	15.5	brezvetr.	megla	0.0
3.	2. popol.	735.3	27.5	p. m. zah.	del. obl.	

Srednja večerajšnja temperatura 20.9°, za 4.0° nad normalom.

Dunajska borza

dne 2. septembra 1897.

Skupni državni dolg v notah	102 gld	35 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	35
Avstrijska zlata renta	124	90
Avstrijska krona renta 4%	101	85
Ogerska zlata renta 4%	122	70
Ogerska krona renta 4%	99	90
Avstro-ogerske bančne delnice	950	—
Kreditne delnice	366	50
London vista	119	65
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	65
50 mark	11	73
50 frankov	9	52
Italijanski bankovci	45	15
U. kr. cekini	5	64

Dne 1. septembra 1897.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	159 gld.	— kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	189	50
Dunavska reg. srečke 5% po 100 gld.	129	—
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati zašt. listi	99	40
Kreditne srečke po 100 gld.	—	—
Ljubljanske srečke	22	25
Rudolfove srečke po 10 gld.	26	—
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	167	25
Tramway-društ. volj. 170 gld. a. v.	465	—
Papirnati rubelj	1	28 1/2

Zahvala.

Za mnogoštevilne dokaze prijateljskega sočutja mej boleznijo in ob smrti nepozabne hčere, oziroma sestre

Zofije Majntinger

ter darovateljem krasnih vencev, za mnogoštevilno spremstvo k večnemu počitku, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in prečastiti duhovščini, posebno pa slavnemu društvu požarne brambre svojo najtoplejšo, presrečno zahvalo.

Trebnje, dne 31. avgusta 1897.

(1313) Zofija in Viljelmína Majntinger.

Učenec

zdrav, 14 let star, pošten, kateri je vsaj 5. razred ljudske šole dovršil, vzprejme se takoj v trgovino specerijskega blaga. — Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“.

(1295—2)

Pekovski učenec

iz dobre hiše, ki je dovršil ljudsko šolo, vzprejme se pri

(1298—2)

Franu Tepina v Stražišču pri Kranju.

Trgovski pomočnik

star 19 let, izurjen v manufakturi, želi svojo sedanjost službo premeniti.

Ponudbe naj se pošiljajo na upravnistvo „Slov. Naroda“.

(1268—6)

Dva dijaka

iz dobre hiše se vzprejmeta v dobro stanovanje v Predilnih ulicah (Jenkova hiša, pritličje, na desno).

(1311)

Učenec

priden, iz dobre hiše, z dobrimi spričevali, vzprejme se takoj v trgovino z drobnim blagom.

(1315)

Naslov v upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, 2 predsob in pritiklin, odda se takoj v najem na Kongresnem trgu št. 12, oziroma Vegove ulice št. 2. — Natančneje se izve pri hišniku ali pa v „Narodni Tiskarni“.

(1274—3)

Komi

v trgovini z mešanim blagom, posebno v železnini dobro izurjen, dobi takoj službo pri

(1304—2)

Antonu Ditrichu v Postojini.

Za trgovino v Kranju se išče

blagajničarica

(1290—2)

(kasirka), katera je večša trgovine in računstva in je zmožna slovenskega in nemškega jezika. Ponudbe pod „kasirka“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Rudarska uprava rudnika „Bosnia“ v Sinjaku, pošta Jajce v Bosni, išče

2 spretna kotlarska kovača

ki umeta izdelavanje navadnega kotlovinskega blaga ter ju dobro plača v akordu. Pogoj je: Da nista stara nad 50 let in popolnoma trezna človeka.

(1305—1)

Priporoča se

postavno zavarovana, v dobroti in cenil nedosežna

Trisedemska voščilna barva za tla

od dr. V. Kirchner-ja v Puntigamu

1 liter 45 kr.

katero ima v zalogi

Fr. Stupica, Marije Terezija cesta v Ljubljani.

(1276—2)

Postranski zaslužek

150—200 gld. mesečno za osebe vseh poklicnih vrst, ki se hoté pečati s prodajo zakonito dovoljenih srečk. — Ponudbe na „Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft Adler & Comp., Budapest“.

(1262—3)

Ustanovljena 1. 1874.

VIZITNICE

priporoča

Národna Tiskarna.

Zadnji teden v Ljubljani.

Cirkus Henry

na trivogelnem travniku poleg Lattermannovega drevoreda.

Danes v četrtek, 2. septembra, ob 8. uri zvečer:

gala-benefična predstava

za izbornega komika in bedastega Avgusta Mr. Alfreda Barkerja. Humoriističen vzpored. Beneficijant s svojim pasjim cirkusom; beneficijant kot skakalec, kot šolski jezdec, kot plesalec; Avgust povsód. — Čarobna piščalka, komična pantomima, priredil bedasti Avgust.

Vse podrobnosti povedó dnevni listi.

V petek: Predstava. — V ponedeljek, 6. septembra:

Nepreklicno zadnja predstava.

Predprodaja za vse sedeže od 10. ure dopoldne do 6. ure zvečer v glavni zalogi tobaka na mestnem trgu.

(1312)

Ravnateljstvo.

Preselitev trgovine.

S tem javljam spoštovanim p. n. odjemalcem, da sem se s svojo

trgovino suknenega, platnenega in modnega blaga in konfekcij za gospe preselil

→ v Špitalske ulice št. 7 ←

in da sem svojo zalogo s povsem novim blagom najbogateje popolnil.

(1314—1)

Priporočujoč se najbolje za mnogobrojno udeležbo, beležim z vetespoštovanjem

„Pri Tončku“. Anton Schuster „Pri Tončku“.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

C in kr. Intendanca 3. voja

Aviso:

k št. 5163 de 1897.

Pri c. in kr. intendanci 3. voja v Gradcu (poslopje kornega poveljstva 3. nadstropje) se bode vršila javna ponudbena obravnava za oddajo traterskega oskrbovanja s hrano, oziroma za oddajo dobave mesa, živil in pijač za pripravo hrane v lastni režiji in sicer:

dne 23. septembra 1897 ob 10. uri dopoldne za garnizijsko bolnico št. 7. v Gradcu;

dne 30. septembra 1897 ob 10. uri dopoldne za garnizijsko bolnico št. 8. v Ljubljani;

dne 8. oktobra 1897 ob 10. uri dopoldne za vojaško bolnico v Gorici.

Natančnejši pogoji se lahko vpogledajo iz zvezkov pogojev in oglasov, ležečih pri imenovanih bolnicah, potem pri intendanci 3. voja v Gradcu, potem iz oglasov, nabitih pri garnizijski bolnici št. 9. v Trstu, pri vojskih bolnicah v Celovcu, Mariboru in Ptujem.

Ti oglasi se prijavljajo koncem avgusta in početkom septembra t. l. v „Grazer Zeitung“, v „Laibacher Zeitung“, v „Slovenskem Narodu“ in v „Osservatore Triestino“ s popolno vsebino, potem v „Klagenfurter Zeitung“, v „Marburger Zeitung“, v „Grazer Tagblatt“, v „Grazer Tagespost“ in v „Corriere di Gorizia“ v izvlečkih.

Gradec v avgustu 1897.

(1278—1)

Od c. in kr. intendance 3. voja.

Št. 29.692.

Razglas.

(1296—3)

V zmislu §. 6 zakona z dné 23. maja 1873 (št. 121 drž. zak.) naznaja se, da bo razgrnjen prvotni

imenik porotnikov za 1898. l.

od 30. dné avgusta do 6. dné septembra t. l. v magistratnem ekspeditu na ogled ter ga v tem času vsakdo lahko pregleda in naznani svoj ugovor proti njegovi sestavi.

Porotniškega posla so cproščeni po §. 4 omenjenega zakona:

1.) Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dóbe, za vsigdar;

2.) udje deželnih zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;

3.) osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti, za ta čas, ki so poklicane k vojaški službi;

4.) osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelniki in tako tudi lekarnarji, ako uradni in občinski načelnik zanje potrdi, da jih ni mogoče utrpjeti, za sledeče leto;

5.) vsak, kdor je prejetemu poklicu v jednom porotnem razdobji kot glavni ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po koledarji.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dné 27. avgusta 1897.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.